

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ ПРВЕ СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНKE

Број: 03-07-6-403/23
Сарајево, 13.02.2025. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Прве Српске демократске странке за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је Прва Српска демократска странка прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и (2) и члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Прве Српске демократске странке за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Прва Српска демократска странка се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	20.322,10	62,90
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	9.000,00	27,86
7.	Приходи из буџета (3-ф)	2.984,00	9,24
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	32.306,10	100,00
II	Остали приходи и друго	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	32.306,10	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину Прва Српска демократска странка је исказала расходе у укупном износу од 12.234,68 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE

Назив политичке странке је Прва Српска демократска странка. Скраћени назив је Прва СДС.

Политичка странка је уписана у регистар код Основног суда у Бањој Луци, рјешењем број: Рп-2/17 од 07.11.2017. године.

Сједиште странке је у Бањој Луци, улица Книнска 5.

Овлаштено лице за заступање странке је Радомир Лукић, председник.

Овлаштено лице за финансијске извјештаје за 2022. годину је Рајко Паповић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Прва Српска демократска странка има следећу организациону структуру:

- Главни одбор Бања Лука,
- Градски одбор Бијељина и
- Градски одбор Добој.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Прве Српске демократске странке за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Прве Српске демократске странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед финансијских извјештаја Прве Српске демократске странке у периоду од 2017. до 2020. године, након чега су издати извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, издат је Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци да сваке године доноси програм утrophка средстава и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи у складу са програмом и статутом за остваривање циљева политичке странке.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Прва Српска демократска странка прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

Политичка странка је својим програмом утrophка средстава за 2022. годину, који је донијела 28.03.2022. године, планирала трошкове у износу од 113.600,00 КМ. Планирани износ трошкова је нереалан за изворе финансирања и обим пословања Прве Српске демократске странке. Планирани трошкови су 3,5 пута већи од прихода које је остварила ова политичка странка.

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала укупно остварене трошкове у износу од 12.234,68 КМ, што чини свега 10,77 % од планираних трошкова.

Увидом у структуру планираних и остварених трошкова, утврђено је да је трошкове у износу од 9.215,38 КМ странка остварила мимо финансијског плана за 2022. годину.

---

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

Странка је остварила трошкове закупнине пословног простора у износу од 9.000,00 КМ, трошкове платног промета у износу од 147,58 КМ и трошкове канцеларијског материјала у износу од 67,80 КМ, које није предвидјела својим финансијским планом.

С обзиром да је Прва Српска демократска странка сачинила нереалан финансијски план трошкова, те да је средства у износу од 9.215,38 КМ утрошила мимо утврђеног финансијског плана за 2022. годину, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

b) Странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и став (2) и члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа финансијских извјештаја утврђено је да странка није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима и није успоставила интерне контроле, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и (2) Закона о финансирању политичких странака. Политичка странка није издала потврде о примљеним донацијама у складу са чланом 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљњем тексту: Правилник), чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Политичка странка је извршила набавку мобилног телефона у износу од 680,00 КМ. Увидом у рачун добављача „М:тел“ а.д. Бања Лука утврђено је да рачун није потписан од стране лица које је у име странке преузело мобилни телефон од добављача, нити је рачун овјерен за књижење и плаћање, што указује да странка нема успостављен систем интерних контрола.

Такође, странка је супротно рачуноводственим прописима, набавку мобилног телефона прокњижила директно на конто утрошени остали (режијски) материјал, чиме је избјегла евиденције о материјалним средствима политичке странке.

- (2) У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину Прва Српска демократска странка је у обрасцу 3-а исказала прилоге физичких лица у укупном износу од 20.322,10 КМ.

Политичка странка је умјесто потврда о примљеним прилозима од физичких лица, издала признанице, које се не могу сматрати потврдама у складу са одредбама члана 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

У складу са одредбама из члана 6. Правилника, политичка странка је дужна сваком физичком и правном лицу од којег је примила прилог издати потврду у којој су садржани сљедећи подаци: назив политичке странке, серијски број потврде, укупан износ прилога, име и презиме/назив донатора, број личног документа/идентификациони број донатора, адреса и мјесто пребивалишта/сједишта донатора, датум уплате, датум издавања потврде и потпис овлашћеног лица.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ². Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Прва Српска демократска странка је у сврху изборне кампање могла да потроши 125.932,20 КМ.

---

² Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

Прва Српска демократска странка је у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину исказала трошкове кампање у износу од 2.303,30 КМ.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Првој Српској демократској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утрошка средстава и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи у складу са програмом и статутном за остваривање циљева политичке странке,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води поштуне и тачне евиденције о својој имовини,*
- *да успостави систем интерних контрола над трошењем финансијских средстава и*
- *да садржај потврде усклади са чланом 6. Правилника.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Прва Српска демократска странка доставила је одговор на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, у којем се очитује да ће у наредном периоду испоштовати наведене препоруке.

Шеф Одсјека за предревизијске и административне послове

Ријад Селмановић

Помоћник ревизора

Драгомир Елез

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц Хасида Гушић